

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΠΕΜΠΤΗ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2017
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

- A.1   α. Σωστό   β. Λάθος   γ. Λάθος   δ. Σωστό   ε. Σωστό
A.2   γ
A.3   β

ΘΕΜΑ Β

- B.1** σχολικό βιβλίο σελίδες 170 – 171

Ανεργία τριβής: Ανεργία τριβής είναι εκείνη η οποία οφείλεται στην αδυναμία της αγοράς εργασίας να απορροφήσει άμεσα άνεργους, παρότι υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας, για τις οποίες οι άνεργοι έχουν τα απαραίτητα προσόντα και επαγγελματική εξειδίκευση. Η ανεργία τριβής οφείλεται στην αδυναμία των εργατών να εντοπίζουν αμέσως τις επιχειρήσεις με τις κενές θέσεις και στην αδυναμία των επιχειρήσεων να εντοπίσουν τους άνεργους εργάτες. Επίσης μπορεί να οφείλεται στη γεωγραφική απόσταση μεταξύ της περιοχής όπου υπάρχει ανεργία και αυτής όπου υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας. Γενικότερα οφείλεται στην έλλειψη ενός αποτελεσματικού συστήματος πληροφοριών για ύπαρξη ανέργων και επιχειρήσεων με κενές θέσεις εργασίας.

Διαρθρωτική ανεργία: Όταν σε μια οικονομία υπάρχουν άνεργοι και κενές θέσεις εργασίας, αλλά οι άνεργοι δεν μπορούν να απασχοληθούν στις υπάρχουσες κενές θέσεις, επειδή υπάρχει αναντιστοιχία ανάμεσα στα προσόντα και την ειδικότητα των ανέργων και σ' αυτά που απαιτούνται για την κάλυψη των κενών θέσεων, η ανεργία αυτή ονομάζεται διαρθρωτική. Για παράδειγμα, είναι δυνατόν σε μια οικονομία να υπάρχει ανεργία μηχανικών και έλλειψη λογιστών, ή να υπάρχει ανεργία για τους βιομηχανικούς εργάτες και έλλειψη ξενοδοχειακών υπαλλήλων. Η διαρθρωτική ανεργία οφείλεται σε τεχνολογικές μεταβολές, οι οποίες δημιουργούν νέα επαγγέλματα και αχρηστεύουν άλλα, και σε αλλαγές στη διάρθρωση της ζήτησης, οι οποίες αυξάνουν τη ζήτηση ορισμένων προϊόντων και ταυτόχρονα μειώνουν τη ζήτηση άλλων. Όπως είναι φανερό, η διαρθρωτική ανεργία δημιουργείται από τη δυσαναλογία προσφοράς και ζήτησης των διάφορων ειδικοτήσεων. Η μείωσή της απαιτεί επανεκπαίδευση των ανέργων, ώστε να αποκτήσουν τις ειδικεύσεις στις οποίες υπάρχει έλλειψη. Διαφορετικά, η διαρθρωτική ανεργία μπορεί να είναι μεγάλης διάρκειας.

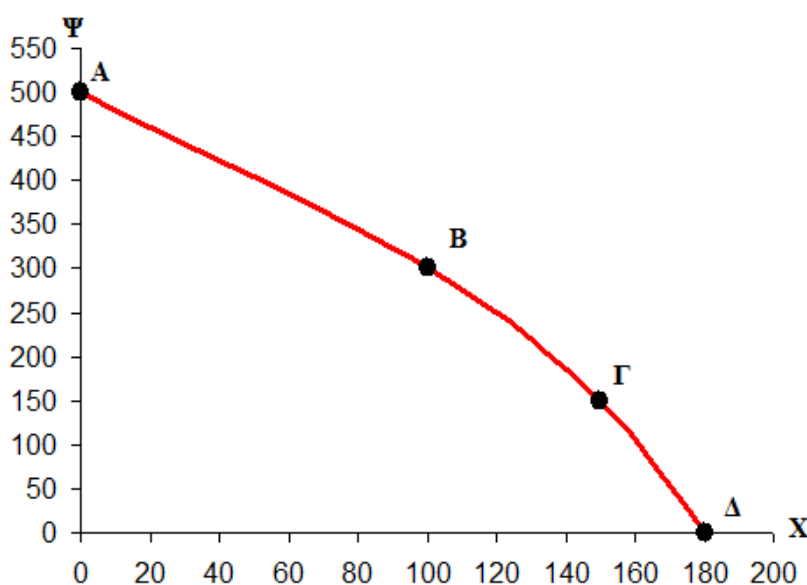
Συνέπειες της ανεργίας: Η ανεργία έχει τρεις βασικές οικονομικές συνέπειες. Πρώτον: Αποτελεί απώλεια παραγωγικών δυνάμεων, δηλαδή της εργασίας των ανέργων, η οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στην παραγωγική διαδικασία. Δεύτερον: Σημαίνει απώλεια εισοδήματος για τον άνεργο και την οικογένειά του.

Τρίτον: Επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, λόγω της παροχής των επιδομάτων ανεργίας προς τους ανέργους.

Φυσικά οι συνέπειες της ανεργίας είναι ευρύτερες, γιατί η κατάσταση της ανεργίας μπορεί να είναι εξαιρετικά επώδυνη για τον άνεργο και την οικογένεια του αφού, εκτός από την έλλειψη εισοδήματος, μειώνει την κοινωνική του θέση, δημιουργεί προβλήματα αυτοσεβασμού, οικογενειακών τριβών, κ.τ.λ. Με άλλα λόγια, πέρα από τις οικονομικές συνέπειες, η ανεργία δημιουργεί σοβαρά κοινωνικά προβλήματα.

ΘΕΜΑ Γ

Γ.1

Γ.2

$$A \rightarrow B: KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{500-300}{100-0} = 2$$

$$B \rightarrow \Gamma: KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{300-150}{150-100} = 3$$

$$\Gamma \rightarrow \Delta: KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{150-0}{180-150} = 5$$

Το κόστος ευκαιρίας είναι αυξανόμενο γιατί καθώς αυξάνεται η παραγωγή του X, αποσπώνται από την παραγωγή του Ψ συντελεστές που είναι όλο και λιγότερο κατάλληλοι για την παραγωγή του X, δηλαδή απαιτούνται ολοένα και περισσότερες μονάδες από το Ψ για την παραγωγή κάθε επιπλέον μονάδας του X. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι συντελεστές παραγωγής δεν είναι εξίσου κατάλληλοι για την παραγωγή των δύο αγαθών.

Γ.3 Πρέπει να υπολογίσουμε τη μέγιστη ποσότητα του Ψ όταν παράγονται $X = 80$ μονάδες :

$$KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Leftrightarrow 2 = \frac{500 - \Psi}{80 - 0} \Leftrightarrow \Psi = 340$$

	X	Ψ
A	0	500
	80	Ψ
B	100	300

Άρα ο συνδυασμός $K (X = 80 , \Psi = 400)$ είναι **ανέφικτος** γιατί πρέπει να παραχθούν περισσότερες μονάδες Ψ από τις μέγιστες δυνατές ($400 > 340$).

Πρέπει να υπολογίσουμε τη μέγιστη ποσότητα του Ψ όταν παράγονται $X = 160$ μονάδες :

$$KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Leftrightarrow 5 = \frac{150 - \Psi}{160 - 150} \Leftrightarrow \Psi = 100$$

	X	Ψ
Γ	150	150
	160	Ψ
Δ	180	0

Άρα ο συνδυασμός $\Lambda (X = 160 , \Psi = 50)$ είναι **εφικτός** γιατί μπορούν να παραχθούν οι συγκεκριμένες μονάδες Ψ καθώς είναι λιγότερες από τις μέγιστες δυνατές ($50 < 100$).

Γ.4 $\Delta \rightarrow \Gamma : KE_\Psi = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} = \frac{1}{5}$ και $\Gamma \rightarrow B : KE_\Psi = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} = \frac{1}{3}$

Από τις 0 ως τις 150 μονάδες Ψ, η θυσία του X είναι $(150 - 0) \cdot KE_\Psi = 150 \cdot \frac{1}{5} = 30$ μονάδες

Από τις 150 ως τις 180 μονάδες Ψ, η θυσία του X είναι $(180 - 150) \cdot KE_\Psi = 30 \cdot \frac{1}{3} = 10$ μονάδες

Άρα συνολικά πρέπει να θυσιαστούν $30 + 10 = 40$ μονάδες X.

ΘΕΜΑ Δ

Δ.1 Ο πολίτης **A** θα πληρώσει φόρο :

$$10.000 \cdot \frac{0}{100} + 10.000 \cdot \frac{10}{100} + 20.000 \cdot \frac{20}{100} + 10.000 \cdot \frac{30}{100} = \mathbf{8.000 \text{ ευρώ}}$$

Δ.2 Ο πολίτης **B**, σύμφωνα με τη δοθείσα κλίμακα, δήλωσε εισόδημα 25.000 ευρώ γιατί:

$$10.000 \cdot \frac{0}{100} + 10.000 \cdot \frac{10}{100} + X \cdot \frac{20}{100} = 2.000 \text{ ευρώ} \Leftrightarrow X = 5000 \text{ ευρώ}$$

$$\text{Εισόδημα : } 10.000 + 10.000 + 5.000 = \mathbf{25.000 \text{ ευρώ}}$$

Δ.3 α) Αμφότεροι οι πολίτες θα πληρώσουν : $12.000 \cdot \frac{10}{100} = 1.200$ ευρώ

β) Ο φόρος δαπάνης 1.200 ευρώ αποτελεί το :

$$\frac{1.200}{50.000} \cdot 100\% = 2,4\% \text{ του εισοδήματος του πολίτη A}$$

$$\frac{1.200}{25.000} \cdot 100\% = 4,8\% \text{ του εισοδήματος του πολίτη B}$$

γ) Καθώς αυξάνεται το εισόδημα, η αναλογία του φόρου μειώνεται. Άρα, ο φόρος είναι αντίστροφα προοδευτικός.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΜΑΡΙΝΟΣ οικονομολόγος – εκπαιδευτικός – www.economics.edu.gr